

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.11/196-342 / 2504

Ankara

3 / 6 / 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki _____ :
Liste

T.C.M.M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	Plan ve Bütçe
Esas Kom.	Dışişleri
Tarih	17.6.1999 - 1/323
E. Md.	K.D.Eşk. 2. 002
BAŞKAN	M. Bulut

1/724

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/101-1329

1045

Ankara

413/1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 18/2/1998 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Mesut YILMAZ
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

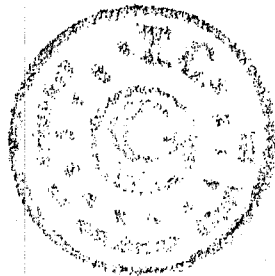
T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kcm.	Pl. ve Bütçe
Esas Kcm.	L.
Tarih	6.3.1998 / 724
K. Md.	H.D. Bşk. <i>[Signature]</i>
BAŞKAN	<i>[Signature]</i>

GEREKÇE

Kuveyt, ekonomik ve ticari ilişkilerimizin geliştirilmesi arzulan bir Devlettir. Kuşkusuz, Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesi, her iki Devletin de refahına katkıda bulunacaktır. Söz konusu faktör hareketlerinin geliştirilmesinde çifte vergilendirme nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözümü önem arz etmektedir. Bu amaçla, Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti arasında 6 Ekim 1997 tarihinde Kuveyt'te "Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve eki Protokol" imzalanmıştır.

Anlaşma ile kişilerin aynı gelir üzerinden iki Devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı sağlamak üzere, vergileme hakkı, gelir unsurları itibarıyla ikame edilen veya kaynak Devletlerden birine bırakılmakta veya bu mümkün olmazsa iki Devlet arasında paylaştırılmaktadır. Böylece, Akit Devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer Devlet mukimlerinin, o Devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılarına çıkacak her türlü vergi ile ilgili mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır. Çifte vergilendirmenin Akit Devletlerde önlenmesi ile Kuveyt'te yatırım için Türkiye'nin, Türk yatırımcılar için ise Kuveyt'in daha cazip hale geleceği tabiidir.

Anlaşmanın kapsamına aldığı vergiler açısından çifte vergilendirmenin nasıl önleneceği ve muhtelif gelir unsurlarının vergilendirilmesine ilişkin ilkeler ve düzenlemeler, ilişkide yer alan Anlaşmanın madde gerekçelerinde ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

ANLAŞMA MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

"Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması" 31 madde ile Protokol'den meydana gelmiştir. Anlaşma ve Protokol maddelerinin gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir.

MADDE 1- KİŞİLERE İLİŞKİN KAPSAM

1 inci madde hükmü gereğince bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Diğer bir ifade ile bu Anlaşma, milliyet farkı gözetilmeksizin Akit Devletler (Türkiye ve Kuveyt) den birinde veya her ikisinde mukim olan kişileri kapsamına almaktadır.

MADDE 2- KAVRANAN VERGİLER

Bu madde, Anlaşmanın kavradığı vergilerin belirlenmesinde ve tarifinde açıklığı temin etme amacını gütmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrası, Anlaşmanın, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlet veya politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri adına gelir ve servet üzerinden alınan vergilere uygulanacağını belirtmektedir.

2 nci fıkra, gelir ve servetten alınan vergilerin kapsamını belirlemektedir.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın Akit Devletlerdeki mevcut vergilerden hangilerine uygulanacağı belirtilmektedir. Anlaşma kapsamına giren vergilerin; Kuveyt'de, kurumlar vergisi, Kuveyt Bilimsel Geliştirme Vakfı'na (KFAS) ortak şirketlerin net kazançlarının belli bir yüzdesi olarak ödenenler dahil olmak üzere, gelir vergisi yerine tahsil edilen diğer katkı payları ve zekat; Türkiye'de ise gelir ve kurumlar vergileri ile gelir ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payından ibaret olduğu belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınacak ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin de Anlaşma kapsamına gireceğini hükme bağlamakta, ayrıca Akit Devletlerin yetkili makamlarının, vergi mevzuatlarında yaptıkları önemli değişiklikleri birbirlerine bildirmelerini öngörmektedir.

MADDE 3- GENEL TANIMLAR

Bu maddede, Anlaşmada kullanılan terimlerin yorumu için gerekli genel tanımlar yer almaktadır.

Sözkonusu maddede sırasıyla "Kuveyt", "Türkiye", "Bir Akit Devlet" ve "Diğer Akit Devlet", "Vergi", "Kişi", "Şirket", "Kayıtlı Merkez", "Vatandaş", "Bir Akit Devlet Teşebbüsü" ile "Diğer Akit Devlet Teşebbüsü", "Yetkili Makam" ve "Uluslararası Trafik" terimlerinin tanımı yer almaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrasında, Anlaşmada tanımlanmamış terimlerin, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen anlamları taşıdığı belirtilmiş ve Anlaşma'da boşluk kalmaması sağlanmıştır.

MADDE 4- MUKİM

Akit Devletlerin vergileme yetkisi, Anlaşmanın birçok maddesinde doğrudan doğruya "mukim" kavramına göre çözümlenmektedir. Bu çerçevede, gerçek ve tüzel kişilerin hangi Devletin mukimi addedileceği hususu büyük bir önem arz etmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, Anlaşmanın amaçları bakımından, Kuveyt yönünden; Kuveyt'de meskeni bulunan ve Kuveyt vatandaşı olan bir gerçek kişi ve Kuveyt'de kurulmuş olan bir şirket, Türkiye yönünden ise Türk mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kayıtlı merkez, iş merkezi veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi "mukim" addedilmektedir. Gelir Vergisi Kanunumuz Türkiye'de yerleşmiş gerçek kişileri, Kurumlar Vergisi Kanunumuz ise kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan kurumları tam mükellef addettiğinden, 1 inci fıkra hükmüyle vergi hukukumuzda tam bir paralellik sağlanmaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrası, her bir Akit Devletin Hükümeti, politik alt bölümü veya mahalli idaresi ile bu Akit Devlette kurulmuş olan herhangi bir kurum, otorite, vakıf, komisyon veya diğer kuruluşların da mukim olarak kabul edilmesi gerektiğini öngörmektedir.

Maddenin 3 üncü fıkrasında, gerçek kişilerin 1 inci fıkra da belirtilen kriterler nedeniyle her iki Devletin de mukimi addedilmesi halinde, bu kişilerin hangi kıstaslar kullanılmak suretiyle yalnızca bir Devletin mukimi addedileceği hususu çözümlenmektedir.

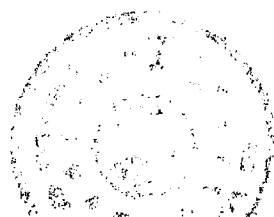
Maddenin 4 üncü fıkrasında ise, aynı sorunun gerçek kişiler dışında kalan kişilerden çıkması halinde, bu kişilerin etkin yönetim merkezinin bulunduğu Akit Devletinde mukimi kabul edileceği hükme bağlanmıştır. Etkin yönetim merkezinin belirlenememesi halinde ise, bu kişilerin hangi Devletin mukimi sayılacağı hususunun çözümü yetkili makamların karşılıklı anlaşmasına bırakılmaktadır.

MADDE 5- İŞYERİ

İşyerinin tanımına ilişkin bu madde son derece önemlidir. Bilindiği üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarımız, dar mükellefler açısından ticari kazancın Türkiye'de elde edilmiş sayılması için, kazanç sahiplerinin Türkiye'de işyerinin bulunmasını veya daimi temsilci bulundurmasını ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden doğmasını şart koşmaktadır. Aynı şekilde, Anlaşmanın 7 nci maddesinde de yalnızca işyerine atfedilebilen ticari kazancın kaynak devlette vergilenebileceği prensibi getirilmiştir.

6 fıkra halinde düzenlenen bu maddede, hangi durumlarda bir işyerinin oluşup oluşmayacağı hususu bütün ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

1 inci fıkra da, "işyeri" teriminin genel bir tanımı yapılmaktadır.

2 nci fıkrada, kapsama özellikle dahil edilen işyerlerine örnekler verilmektedir ki bunlar, yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atelye, maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taşocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer yerler ile 9 ayı aşan bir süre devam eden inşaat şantiyesi, yapım veya kurma projeleridir.

3 üncü fıkrada, işyeri sayılmayan haller belirtilmiştir.

4 üncü fıkrada, daimi temsilcilik düzenlenmiştir. Bu fıkra göre, bir kişi teşebbüs adına sözleşme akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini düzenli olarak kullanırsa, bu faaliyetler 3 üncü fıkrada belirtilenlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, bu Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir.

5 inci fıkra, bir Akit Devlet teşebbüsü, diğer Akit Devlette işlerini yalnızca, kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyoncu veya bağımsız statüye sahip bir acente vasıtasıyla yürütülmesi halinde işyerinin varsayılmayacağını öngörmektedir. Bununla birlikte, böyle bir acentenin faaliyetlerinin herhangi bir takvim yılında tamamen bir teşebbüse münhasır olması durumunda, bağımsız statüde bir acente olarak kabul edilmeyeceği de belirtilmektedir.

6 ncı fıkrada ise, iki ayrı Akit Devlette mukim olan şirketlerin birbirlerini kontrol etmesinin, bunlardan herhangi birinin diğeri için bir işyeri oluşturmayacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 6- GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

Bu madde, yalnızca gayrimenkul sermaye iratlarını değil, aynı zamanda gayrimenkullerden kaynaklanacak her türlü gelir unsurunu da kapsamına almaktadır.

Bu çerçeve altında maddenin 1 inci fıkrasında, gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirin (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil) vergileme hakkı, gayrimenkulün bulunduğu Akit Devlete bırakılmaktadır.

2 nci fıkra, "gayrimenkul varlık" teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkra, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelirin, bu gayrimenkulün bulunduğu Devlette vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır.

4 üncü fıkrada ise, 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümlerinin, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkullerden elde edilen gelire de uygulanacağı öngörülmektedir.

MADDE 7- TİCARİ KAZANÇLAR

Bu maddenin 1 inci fıkrası, ticari kazancın vergilendirilmesindeki genel prensibi açıklamaktadır. Buna göre ticari kazanç, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilecektir. Ancak, faaliyetin diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla yürütülmesi halinde, kazancın sadece bu işyerine atfedilebilen kısmı diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkra, işyeri kazançlarının hesaplanmasındaki esaslara ilişkindir. Buna göre, işyeri bağımsız bir teşebbüs gibi ele alınacak ve benzer teşebbüslerin benzer koşullarda elde etmesi gereken kazanç, sözkonusu işyerine atfedilecektir. Böylece, işyeri-merkez ilişkilerinde emsaline göre yüksek veya düşük fiyatlandırmaya gidildiğinde olaya müdahale edilip, gerçekçi fiyatların fatura edilmesiyle yeni bir vergi matrahı belirlenecek ve vergileme bu matrah üzerinden yapılacaktır.

3 üncü fıkra, işyeri kazancının belirlenmesi sırasında hangi tür giderlerin indirilebileceğine ilişkindir.

4 üncü fıkra, teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya alımında bulunan işyerine, bu faaliyeti dolayısıyla kazanç atfedilemeyeceğine ilişkindir.

5 inci fıkra, ticari kazancın, Anlaşmanın diğer maddelerinde belirtilen gelir unsurlarını da kapsamına alması halinde ilgili madde hükümlerini saklı tutmaktadır.

MADDE 8- GEMİCİLİK, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI

1 inci fıkrada, teşebbüsün uluslararası trafikte gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazançların, yalnızca teşebbüsün kayıtlı merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkrada ise, 1 inci fıkrada benimsenen prensibin ortaklık, bağlı işletme veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar için de geçerli olduğu hükme bağlanmıştır.

MADDE 9- BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 15, 16 ve 17 nci maddelerinde düzenlenen örtülü kazanç ve örtülü sermaye ile ilgili olan bu maddede, bağımlı teşebbüslerin, bağımsız teşebbüslere oranla farklı ticari ilişkilere ve farklı fiyatlandırmalara yönelmeleri halinde, Akit Devletlerin ne tür tedbirler alabileceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkra, bağımlı teşebbüslerin gerekli itinaı göstermeyip, bağımsız teşebbüsler arasında geçerli olan fiyatlardan sapmaları halinde, vergi ziyanına uğrayan Akit Devlete ek vergi alma hakkını vermektedir. Bu ek vergileme sonunda diğer Devletin, kendi mükellefi olan bağımlı teşebbüs için yapacağı matrah ve vergi indirimleri ise 2 nci fıkrada düzenlenmiştir.

MADDE 10- TEMETTÜLER

1 inci fıkra, temettülerin vergilendirilmesindeki genel ilke ile ilgili olup, temettü gelirlerinin esas itibarıyla temettü gelirini elde edenin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilmesini öngörmektedir.

2 nci fıkra, temettülerin, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu yani temettülerin doğduğu Devlette de bu Devletin mevzuatına göre vergilendirileceğini öngörmektedir. Ancak, sözkonusu mukim temettünün gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi gayrisafi temettü tutarının %10'unu aşamayacaktır.

3 üncü fıkrada, "temettü" teriminin tanımı yapılmaktadır.

4 üncü fıkrada, işyeri kazancının 7 nci madde (Ticari Kazançlar) çerçevesinde vergilendirildikten sonra, kalan kazanç üzerinden bu maddenin 2 nci fıkrasına göre de vergilendirilebileceği öngörülmektedir. Bu fıkra, Gelir Vergisi Kanunumuzun 94 üncü maddesinin 6/b numaralı bendiyle paralellik arz etmektedir.

5 inci fıkra, temettü lehdarının, temettüyü dağıtan şirketin mukim olduğu Akit Devlette bir işyerine sahip olması ve elde ettiği temettülerle bu işyeri arasında etkin bir bağlantı bulunması halinde, sözkonusu temettülerin bu madde çerçevesinde vergilendirilmeyeceğine ilişkindir. Bu gibi hallerde, ticari kazançla ilişkin olan 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 11- FAİZ

1 inci fıkra, faizlerin vergilendirilmesindeki genel ilkeyi belirlemektedir. Buna göre, faizi vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Akit Devlete ait olmaktadır.

2 nci fıkrada, faizlerin doğduğu Akit Devlete, faizin gayrisafi tutarı üzerinden azami %10 vergi alma hakkı tanınacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada, "faiz" teriminin kapsamı belirlenmiştir.

4 üncü fıkra, bir işyeri vasıtasıyla elde edilen faizlerin bu maddede yer alan indirimli vergi oranına göre değil, ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirileceği ile ilgilidir. Bu gibi hallerde, ticari kazançla ilişkin olan 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

5 inci fıkra, faiz gelirlerinin hangi durumda bir Akit Devlette elde edilmiş sayılacağını, hükme bağlamaktadır. Buna göre, faiz ödeyenin politik veya idari alt bölüm, mahalli idare, bir Akit Devletin mukimi veya bu Devlette bulunan bir işyeri olması halinde, sözkonusu faizin bu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6 ncı fıkra, faiz miktarının belirlenmesinde muvazaa durumunu açıklığa kavuşturmaktadır. Fıkra hükmüne göre muvazaa yapabilecek kişiler, aralarında özel ilişki bulunan faiz ödeyici ile faiz lehdarı ve her ikisiyle başka bir kişi olarak belirtilmektedir. Muvazaa durumu ise, özel ilişkinin olmadığı hallerde, kişiler arasında kararlaştırılan faiz miktarını aşan bir faizin ödenmesi olarak ortaya konmuştur. Bu halde fazla kısım, bu maddede tanımlanan ve indirimli vergiye tabi olan bir faiz sayılmayacak ve Anlaşmanın diğer hükümleri dikkate alınarak Akit Devletlerin iç mevzuatına göre vergilendirilecektir.

MADDE 12- GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1 inci fıkra, vergilemedeki genel ilkeyi belirlemekte ve vergileme hakkını ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanımaktadır.

2 nci fıkra hükmü, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de % 10'u aşmayacak şekilde vergi alma hakkı tanımaktadır.

3 üncü fıkra, gayrimaddi hak bedellerinin tanımı ile ilgilidir.

4 üncü fıkrada, bir işyeri veya sabit yer vasıtasıyla elde edilen gayrimaddi hak bedellerinin indirimli vergi oranına göre değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya Kuveyt yönünden serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 15 inci madde hükümlerinin uygulanacağı öngörülmektedir.

5 inci ve 6 ncı fıkralarda, faizde olduğu gibi gayrimaddi hak bedellerinin nerede elde edilmiş sayılacağı ve muvazaalı durumlarda nasıl vergilendirileceğine ilişkin özel hükümler yer almaktadır.

MADDE 13- SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1 inci fıkra, 6 ncı maddede tanımlanan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu malların bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkra, bir işyerinin aktifine dahil olan veya serbest meslek faaliyetinin icrasında kullanılan sabit yere ait menkul varlıklar ile bu işyeri veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançların bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkra, bir Akit Devlet teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtaları ile bunların işletilmesine tahsis edilen menkul varlıkların satışından elde edilen kazançların, bu teşebbüsün kayıtlı merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

4 üncü fıkra ise, maddenin önceki fıkralarında sayılanların dışında kalan varlıkların satışından doğan kazançların, söz konusu varlıkları elden çıkartanların mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilmesi hükme bağlanmaktadır.

MADDE 14- SERVET

1 inci fıkraya göre, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette yer alan ve gayrimenkul varlıklardan oluşan servetini vergileme hakkı, bu diğer Devlete aittir.

2 nci fıkra, bir işyerine veya sabit yere ait menkul varlıkların vergilendirilmesi ile ilgilidir. Fıkraya göre, ticari kazançlara ilişkin bir işyerine veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin bir sabit yere ait menkul varlıklardan oluşan serveti vergileme hakkı, bu diğer Devlete aittir.

3 üncü fıkra, uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak ve kara nakil vasıtaları ile söz konusu vasıtaların işletilmesine tahsis edilen menkul varlıklardan oluşan servette vergileme hakkı, bu teşebbüsün kayıtlı merkezinin bulunduğu Akit Devlete ait olduğu belirtilmektedir.

4 üncü fıkra, bir Akit Devlet mukimine ait servetin diğer tüm unsurlarının, yalnızca bu Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

MADDE 15- SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

Maddenin 1 inci fıkrasında, gerçek kişilerin elde edeceği serbest meslek kazançlarının, kazancı elde edenin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır. Ancak, bu kişinin diğer Akit Devlette bulunan sabit bir yeri kullanarak serbest meslek faaliyeti icra etmesi durumunda, sabit yerden elde edilen kazançların kaynak Devlette de vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkra, "serbest meslek faaliyetleri" teriminin tanımı yapılmaktadır.

MADDE 16- BAĞIMLI FAALİYETLER

1 inci fıkrada, bağımlı faaliyetlerin vergilendirilmesine ilişkin genel kural belirtilmektedir. Buna göre, hizmetin diğer Devlette ifa edilmemesi şartıyla, bir Akit Devlet mukimince elde edilen ücretler mukim olunan Devlette vergilendirilecektir. Hizmetin diğer Devlette ifa edilmesi halinde, belli şartlarla kaynak Devlete de vergileme yetkisi tanınabilecektir. Ancak söz konusu kural, bu Anlaşmanın 17, 19, 20 ve 21 inci maddelerinde öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecektir. Diğer bir ifadeyle, yönetim kurulu üyeleri, emekliler, kamu görevlileri, öğretmenler ve öğrenciler 16 ncı maddeye göre değil, kendileriyle ilgili maddelere göre vergilendirileceklerdir.

2 nci fıkrada, ücretin sadece mukim Devlette vergilendirilmesi için hangi şartların bir arada aranması gerektiği belirtilmektedir. Kaynak Devletin vergileme yapabilmesi için, öngörülen bu şartlardan birinin ihlali yeterlidir. Bir başka ifadeyle, diğer Devlette hizmet ifa eden bir Akit Devlet mukiminin bu Devlette bir takvim yılı içinde toplam 183 günden fazla kalması veya ücret ödemesinin bu diğer Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya onun adına yapılması ya da söz konusu ödemenin, işverenin bu diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılması durumunda, elde edilen ücretler kaynak Devlette vergilendirilecektir.

3 üncü fıkra, bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde ettikleri gelirlerinin, gemi, uçak veya kara nakil vasıtasını işleten teşebbüsün kayıtlı merkezinin bulunduğu Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

MADDE 17- MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

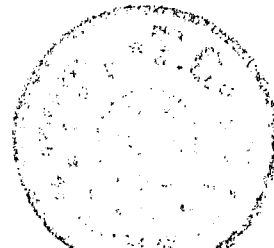
Maddeye göre, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette mukim bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemelerin, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

MADDE 18- SANATÇI VE SPORCULAR

1 inci fıkra, bir Akit Devlet mukimi olan sanatçı ve sporcuların iştigal konuları ile ilgili şahsi faaliyetlerinden dolayı diğer Akit Devlette elde ettikleri gelirlerin, bu faaliyetleri icra ettikleri diğer Akit Devlette vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır. Bu çerçevede, serbest meslek faaliyetleri ile bağımlı faaliyetleri (ücretler) düzenleyen 15 ve 16 ncı madde hükümleri sanatçı ve sporcular açısından geçerli olmayıp, vergileme yalnızca 18 inci madde kapsamında yapılacaktır.

2 nci fıkra, organizatörlerle ilgili olup, sanatçı ve sporcuların iştigal konularıyla ilgili faaliyetlerden doğan gelirin, sanatçı veya sporcuların kendilerine değil de bir başka gerçek veya tüzel kişiye yönelmesi halinde, vergilemenin, faaliyetin icra edildiği Akit Devlette yapılacağını öngörmektedir. Ancak böyle bir durumda, ticari kazançların, serbest meslek kazançlarının ve ücretlerin vergilendirilmesini düzenleyen bu Anlaşmanın 7, 15 ve 16 ncı madde hükümleri dikkate alınmayıp, vergileme yalnızca 18 inci madde kapsamında yapılacaktır.

3 üncü fıkra, bir Akit Devlette icra edilen ve diğer Akit Devletin kamusal fonlarından önemli ölçüde desteklenen sanatsal ve sportif faaliyetlerden elde edilen gelire 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerinin uygulanmayacağını öngörmektedir.

MADDE 19- EMEKLİ MAAŞLARI

1 inci fıkra, bir Akit Devlet mukimine ödenen emekli maaşları ile geçmiş hizmetler karşılığında sağlanan diğer benzeri menfaatlerin mukim olunan Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

2 nci fıkra, şahsi zararları tazmin etmek üzere ödenen emekli maaşları ve sağlanan benzeri menfaatlerin de ödemenin yapıldığı Devlette vergilendirilebileceği öngörülmektedir.

MADDE 20- KAMU HİZMETİ

1 inci fıkra, kamu hizmeti karşılığında yapılan ödemelerin ve bağlanan emekli maaşlarının yalnızca ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

2 nci fıkra, kamu iktisadi kuruluşlarında çalışanlar açısından bu madde hükmünün değil 16, 17 ve 19 uncu madde hükümlerinin uygulanacağını öngörmektedir.

MADDE 21- ÖĞRETMENLER VE ÖĞRENCİLER

1 inci fıkra, öğrencilerin ve stajyerlerin öğrenim veya mesleki eğitimde bulundukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırlarını hükme bağlamaktadır. Buna göre, öğrenci ve stajyerler yalnızca geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılayan ve bulundukları Devletin dışındaki kaynaklardan sağlanan paralar dolayısıyla öğrenim gördükleri veya staj yaptıkları Akit Devlette vergiye tabi tutulmayacaklardır.

2 nci fıkra, öğrenciler için öngörülen hükmün benzerini öğretmen ve öğretim üyelerine getirmektedir. Buna göre öğretmenler ve öğretim üyeleri iki yıl süreyle yurt dışından elde ettikleri paralar dolayısıyla, öğretim ve araştırma yapmak amacıyla bulundukları Devlette vergiye tabi tutulmayacaklardır.

3 üncü fıkra, bir Akit Devletin vatandaşı olup, diğer Akit Devlette 183 günü aşmayacak şekilde uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin elde ettiği gelirlerin, bu diğer Devlette vergilendirilmeyeceğini öngörmektedir.

MADDE 22- DİĞER GELİRLER

Fıkra, Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde ele alınmayan gelir unsurlarının nerede doğarsa doğsun elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

MADDE 23- KAMU VE KURUM GELİRLERİ

Bu maddede, bir Akit Devlette doğan ve diğer Devletin bu maddede belirtilen kurum ve kuruluşlarına ödenen faizlerin doğduğu Devlette değil, diğer Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

MADDE 24- ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ

Maddenin 1 inci fıkrasında, Anlaşmada aksine hüküm bulunmadıkça, Akit Devletlerde yürürlükte olan vergilendirmeye ilişkin kanunların uygulanmaya devam edeceği belirtilmektedir.

Maddenin 2 nci fıkrası, Kuveyt'de ve Türkiye'de mukim kişilerin çifte vergilendirmeden nasıl kurtulacağını düzenlemektedir.

Fıkranın a) bendine göre, bir Kuveyt mukiminin Türkiye'de ve Kuveyt'de vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi veya servete sahip olması durumunda, sözkonusu gelir veya servet için Kuveyt'de ödenen vergiden, bu mukimin Türkiye'de ödediği vergiye eşit bir miktarı mahsup edilecektir. Yapılacak olan bu mahsup, Türkiye'de vergilendirilebilen gelir veya servet için, Kuveyt'de hesaplanmış olan vergi miktarını aşmayacaktır.

Fıkranın b) bendine göre, bir Türkiye mukiminin Kuveyt'de ve Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi veya servete sahip olması durumunda, sözkonusu gelir ve servet için, yabancı vergilerin mahsubuna ilişkin Türk mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye'de ödenen vergiden, bu mukimin Kuveyt'de ödediği vergiye eşit bir miktarı mahsup edilecektir. Bununla birlikte yapılacak olan bu mahsup, Türkiye'de vergilendirilebilen gelir veya servet için, Türkiye'de hesaplanmış olan vergi miktarını aşmayacaktır.

Maddenin 3 üncü fıkrasında ise, bir Akit Devletin kanunları uyarınca, bu Anlaşmanın kapsamındaki vergilerin belirli bir süre için istisna tutulması veya indirilmesi durumunda, önceki fıkraların amaçları bakımından ödenmiş gibi kabul edileceği hükmü öngörülmektedir.

MADDE 25- AYRIM YAPILMAMASI

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devletin vatandaşlarının, diğer Akit Devlette, o Devletin aynı koşullarına sahip vatandaşlarına kıyasla daha değişik ve daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacakları öngörülmüş; 2 nci fıkrasında ise, aynı prensibin teşebbüslerin diğer Devlette sahip oldukları işyeri için de geçerli olacağı hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkra, Akit Devletlerin kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladıkları şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini, diğer Devletin mukimlerine de uygulama mecburiyeti altında olmadıkları öngörülmektedir.

4 üncü fıkra ise, bu maddedeki hükümlerin, bir Akit Devletin kendi mukimi olan vatandaşlarına, vergilemede bir muafiyet veya indirim uygulama hakkını etkilemeyeceği yönündedir. Bununla birlikte, bu fıkra sermayesinin tamamı veya bir kısmı diğer Akit Devletin vatandaşlığına sahip gerçek kişilere ait şirketlere uygulanmayacaktır.

MADDE 26- BİLGİ DEĞİŞİMİ

Gerek bu Anlaşmanın doğru bir şekilde uygulanabilmesi için, gerekse kayıp ve kaçakların önlenmesi için Akit Devletlerin vergi idareleri arasında gerekli hallerde yakın işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu maddede, Akit Devletlerin hangi hallerde bilgi değişiminde bulunacakları, elde edilen bilgilerin kimlere verilebileceği ve bilgi değişiminin sınırları ele alınmıştır.

MADDE 27- KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

Maddenin ilk iki fıkrasında, Akit Devletlerden birinin bir mukiminin taraf Devletlerden herhangi birinde, bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergilemeyle karşılaşması halinde, sorunun nasıl çözümleneceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkraya göre, bu kişi durumunu, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, mukim olduğu Akit Devletin yetkili makamına arz edebilecektir. Ancak bu kişi, durumunun 25 inci maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşmesi halinde, vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına başvurabilecektir.

2 nci fıkraya göre, kendisine başvuruda bulunulan yetkili makam sorunu kendi çözemezse, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya varmak için gayret gösterecektir.

Maddenin 3 üncü fıkrasında, yetkili makamların bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından doğan sorunların çözümü için karşılıklı anlaşma usulünü kullanabilecekleri hükme bağlanmıştır.

4 üncü fıkra, karşılıklı anlaşmaya varabilmek için yetkili makamların doğrudan haberleşebileceklerini öngörmektedir.

MADDE 28- DİPLOMATLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu maddede, diplomatlar ve konsolosluk memurlarının Devletler hukukunun genel kurallarına ve özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları vergi ayrıcalıklarının bu Anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceği belirtilmektedir.

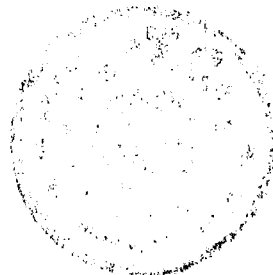
MADDE 29 - ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Maddenin 1 inci fıkrasında Akit Devletlerin yetkili makamlarının, önceki maddelerde belirtilen sınırlama ve muafiyetlerin uygulanmasına ilişkin düzenlemeler konusunda karşılıklı anlaşmaya varacakları hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada ise, sözkonusu Anlaşmanın, bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devletin iç mevzuatı, düzenlemeleri ve idari uygulamalarına uygun olarak sağlanan vergi ve yatırım teşvikleri ile muafiyet ve indirimlerden yararlanma hakkını etkilemeyeceği öngörülmektedir.

MADDE 30- YÜRÜRLÜĞE GİRME

Bu maddede, Anlaşmanın ne zaman yürürlüğe gireceği ve ne zaman hüküm ifade edeceği belirtilmiştir. Maddeye göre Akit Devletlerden herbiri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli anayasal işlemlerin tamamlandığını birbirlerine bildirecekler ve bu Anlaşma, bahsedilen bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girecek ve hükümleri bu Anlaşmanın imzalandığı yılın Ocak ayının 1 inci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme dönemlerine ilişkin vergiler ile Anlaşmanın imzalandığı yılın Ocak ayının 1 inci günü veya daha sonra ödenmiş olan temettü, faiz ve gayrimaddi hak bedelleri üzerinden kaynakta tevkif edilen vergiler için uygulanacaktır.

MADDE 31- SÜRE VE YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Madde, Anlaşmanın feshedilinceye kadar yürürlükte kalacağını, Akit Devletlerden biri tarafından ilk ya da sonraki dönemlerin biitimindeki altı ay önce fesih ihbarnamesi vermek suretiyle feshedilinceye kadar aynı süre veya süreler için yürürlükte olacağı belirtilmekte ve fesih halinin her iki Devlette hangi vergilendirme dönemleri için hüküm ifade edeceğini açıklamaktadır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KUVEYT DEVLETİ ARASINDA
GELİR VE SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE
VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME ANLAŞMASI VE EKİ PROTOKOLÜN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

Madde 1- 6 Ekim 1997 tarihinde Kuveyt’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve eki Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz
MESUT YILMAZ
BAŞBAKAN

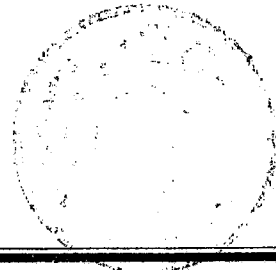
<i>Mesut Yılmaz</i> B.ECEVİT Devlet Bak. ve Başb.Yrd.	<i>İ. Sezgin</i> İ. SEZGİN Milli Sav. Bak. ve Başb.Yrd.	<i>C. KAVAK</i> C. KAVAK Devlet Bakanı V.	<i>H. ÖZKAN</i> H. ÖZKAN Devlet Bakanı
<i>Y. Seçkiner</i> Y. SEÇKİNER Devlet Bakanı	<i>İ. Şaygın</i> İ. ŞAYGIN Devlet Bakanı	<i>H. S. Türk</i> H. S. TÜRK Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. S. Kılıçkım</i> Prof. Dr. S. KILIÇKIM Devlet Bakanı
<i>R. Berdaroglu</i> R. BERDAROĞLU Devlet Bakanı	<i>M. Gürdere</i> M. GÜRDERE Devlet Bakanı	<i>E. Uluğbay</i> E. ULUĞBAY Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. A. Andıcan</i> Prof. Dr. A. ANDICAN Devlet Bakanı
<i>İ. Çelebi</i> İ. ÇELEBİ Devlet Bakanı	<i>M. Yılmaz</i> M. YILMAZ Devlet Bakanı	<i>R. Şahin</i> R. ŞAHİN Devlet Bakanı	<i>E. Aşık</i> E. AŞIK Devlet Bakanı V.
<i>C. KAVAK</i> C. KAVAK Devlet Bakanı	<i>E. Aşık</i> E. AŞIK Devlet Bakanı	<i>R. K. Yücelen</i> R. K. YÜCELEN Devlet Bakanı	<i>M. Yılmaz</i> M. YILMAZ Devlet Bakanı V.
<i>M. Batalli</i> M. BATALLI Devlet Bakanı	<i>O. Sungurlu</i> O. SÜNGÜRLÜ Adalet Bakanı	<i>O. Sungurlu</i> O. SÜNGÜRLÜ İçişleri Bakanı V.	<i>N. Çaglar</i> N. ÇAĞAR Dışişleri Bakanı V.
<i>Z. Temizel</i> Z. TEMİZEL Maliye Bakanı	<i>H. Uluğbay</i> H. ULUĞBAY Milli Eğitim Bakanı	<i>Y. Topcu</i> Y. TOPÇU Bakanlar Kurulu Başkanı	<i>H. I. Özsoy</i> H. İ. ÖZSOY Sağlık Bakanı
<i>Y. Mınzır</i> Y. MİNİZİR Ulaştırma Bakanı	<i>M. Taşar</i> M. TAŞAR Tarım ve Köyşleri Bakanı	<i>Prof. Dr. N. Çaglan</i> Prof. Dr. N. ÇAĞLAN Çalışma ve Sos. Güv. Bak.	<i>Y. Eröz</i> Y. ERÖZ Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>İ. Gürdal</i> İ. GÜRDAL Enerji ve Tabii Kay. Bakanı V.	<i>İ. Tınay</i> İ. TINAY Kültür Bakanı	<i>İ. Gürdal</i> İ. GÜRDAL Turizm Bakanı	<i>E. Taranoğlu</i> E. TARANOĞLU Orman Bakanı
<i>Dr. İ. Aykurt</i> Dr. İ. AYKURT Çevre Bakanı			

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KUVEYT DEVLETİ
ARASINDA
GELİR VE SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME
ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
VE
KUVEYT DEVLETİ

Gelir ve servet üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen bir Anlaşma yapmak isteğiyle,

AŞAĞIDAKİ ŞEKİLDE ANLAŞMIŞLARDIR:

Madde 1

KAPSANAN KİŞİLER

Bu Anlaşma Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlet veya politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri adına gelir ve servet üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile maaş veya ücretlerin toplam tutarı üzerinden teşebbüslerce ödenen vergiler ve sermaye değer artışlarına uygulanan vergiler de dahil olmak üzere, toplam gelir, toplam servet veya gelirin ya da servetin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden ve servetten alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle:

a) Kuveyt'de:

- i) kurumlar vergisi;
- ii) Kuveyt Bilimsel Geliştirme Vakfı'na (KFAS) ortak şirketlerin net kazançlarının belli bir yüzdesi olarak ödenenler dahil olmak üzere, gelir vergisi yerine tahsil edilen diğer katkı payları; ve
- iii) zekat;

(Bundan böyle "Kuveyt Vergisi" olarak bahsedilecektir);

b) Türkiye'de:

- i) gelir vergisi;
- ii) kurumlar vergisi; ve
- iii) gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı;

(Bundan böyle "Türk Vergisi" olarak bahsedilecektir).

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Akit

Devletlerin yetkili makamları, vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları yönünden, metin aksini öngörmedikçe:

a) "Kuveyt" terimi, Kuveyt Devletini ifade eder ve uluslararası hukuka uygun olarak Kuveyt kanunlarınca Kuveyt'in egemenlik hak ve yetkilerini kullanmakta olduğu veya kullanabileceği alan olarak belirlenebilecek karasularının da ötesindeki her alanı kapsar;

b) "Türkiye" terimi, Türkiye'nin sahip olduğu egemenlik alanı ve karasularının yanısıra uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amacıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder;

c) "Bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre Kuveyt veya Türkiye anlamına gelir;

d) "Vergi" terimi, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan herhangi bir vergi anlamına gelir;

e) "Kişi" terimi, bir gerçek kişi, bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsar;

f) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

g) "Kayıtlı merkez" terimi, Kuveyt Kanunlarına göre "kurumlaşılan yer" veya Türk Ticaret Kanunu'na göre tescil edilen kanuni ana merkez anlamına gelir;

h) "Vatandaş" terimi:

i) Kuveyt yönünden, Kuveyt Devleti vatandaşlığına sahip herhangi bir gerçek kişiyi ve Kuveyt'te yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir hükmi şahsı, ortaklığı veya derneği;

ii) Türkiye yönünden, "Türk Vatandaşlık Kanunu" gereğince Türk vatandaşlığını elde eden herhangi bir gerçek kişiyi ve Türkiye'de yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir hükmi şahsı, ortaklığı veya derneği,

ifade eder.

i) "Bir Akit Devlet teşebbüsü" ve "diğer Akit Devlet teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüsü ve diğer Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüsü ifade eder;

j) "Yetkili makam" terimi:

i) Kuveyt'de, Maliye Bakanını veya yetkili temsilcisini;

ii) Türkiye'de, Maliye Bakanını veya yetkili temsilcisini

ifade eder;

k) "Uluslararası trafik" terimi, sadece Kuveyt'in veya Türkiye'nin sınırları içinde gerçekleştirilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder.

2. Bir Akit Devletin bu Anlaşmayı uygulaması bakımından, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, bu Anlaşmaya konu teşkil eden vergilerin yer aldığı Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşır.

Madde 4

MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi:

a) Kuveyt yönünden:

i) Kuveyt'de meskeni bulunan ve Kuveyt vatandaşı olan bir gerçek kişiyi; ve

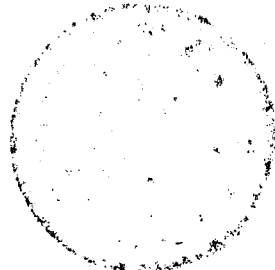
ii) Kuveyt'de kurulmuş olan bir şirketi;

b) Türkiye yönünden, Türk mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kayıtlı merkez, iş merkezi veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren herhangi bir kişiyi,

ifade eder.

2. 1 inci fıkranın amaçları bakımından, bir Akit Devlet mukimi:

a) bir Akit Devletin Hükümeti veya politik alt bölümü veya mahalli idaresi; ve

b) bu Akit Devlette kurulmuş olan herhangi bir kurum, otorite, vakıf, komisyon veya diğer kuruluşları,

kapsayacaktır.

3. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

a) Bu kişi, daimi olarak kalabileceği bir meskenin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;

b) Eğer kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni varsa, bu kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir (hayati menfaatlerin merkezi);

c) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya kişinin her iki Akit Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni yoksa, bu kişi kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir;

d) Eğer kişinin her iki Akit Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi vatandaşı bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir.

4. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi etkin yönetim merkezinin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir. Etkin yönetim merkezinin belirlenememesi halinde, Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın amaçları bakımından bu kişinin hangi Devletin mukimi sayılacağı hususunu karşılıklı anlaşma ile belirleyeceklerdir.

Madde 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

a) Yönetim yeri;

b) Şube;

c) Büro;

d) Fabrika;

e) Atelye;

f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer, ve

g) Dokuz ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım veya kurma projesi.

3. Bu maddenin daha önceki hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

a) Teşebbüs olanaklarının, yalnızca teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca depolama, teşhir veya teslimi amacıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüse işlettirilmesi amacıyla elde tutulması;

d) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca teşebbüse mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin, teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;

f) Bir arada icra edilmesi halinde ortaya çıkan toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şartıyla işe ilişkin sabit bir yerin yalnızca a) ile e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin bir veya birkaçı için elde tutulması.

4. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir kişi -5 inci fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente hariç- bir Akit Devlette bir teşebbüs nam ve hesabına hareket eder ve o teşebbüs adına sözleşme akdetme yetkisine sahip olup bu yetkisini mutaden kullanırsa; bu kişinin faaliyetleri 3 üncü fıkra bahsedilen ve anılan fıkra hükümlerine göre sabit bir yer aracılığıyla yürütüldüğünde bu sabit yere işyeri mahiyeti kazandırmayan faaliyetler ile sınırlı değilse, bu teşebbüs, bu Devlette bu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir.

5. Bir Akit Devlet teşebbüsü, diğer Akit Devlette işlerini yalnızca, kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, bir genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için o Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır. Bununla birlikte, böyle bir acentenin faaliyetlerinin herhangi bir takvim yılında tamamen bu teşebbüse münhasır olması durumunda, bu kişi, bu fıkra bahsedilen bağımsız statüde bir acente olarak kabul edilmeyecektir.

6. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletin mukimi olan veya diğer Akit Devlette ticari faaliyette bulunan bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde), bu şirketlerden herhangi biri diğer için bir işyeri oluşturmayacaktır.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, sözkonusu varlığın yer aldığı Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükarda, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, her çeşit dalyanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler, vapurlar ve uçaklar gayrimenkul varlık sayılmayacaktır.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait ticari kazanç, sözkonusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazançları, yalnızca işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu anda, bu işyerine her iki Akit Devlette de, eğer bu işyeri aynı veya benzer koşullar

altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız nitelik kazansaydı ne kazanç elde edecek ise, aynı miktarda bir kazanç atfedilecektir.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka bir yerde, genel idare ve yönetim giderleri de dahil olmak üzere, işyeri için yapılan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir. Bununla beraber, işyeri tarafından teşebbüsün ana merkezine veya diğer bürolarına patentlerin veya diğer hakların kullanımı karşılığında yapılan gayrimaddi hak bedeli, ücret veya diğer benzeri ödemelerin; verilen özel hizmetler veya yönetim karşılığında yapılan komisyon ödemelerinin; bankacılık teşebbüsleri hariç olmak üzere işyerine ödünç olarak verilen paralar karşılığında ödenen faizlerin gider olarak indirilmesine (gerçek giderlerin geri ödenmesi hariç) müsaade edilmeyecektir.

4. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını içerdiğinde, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

GEMİCİLİK, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI

1. Bir teşebbüsün uluslararası trafikte gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca teşebbüsün kayıtlı merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

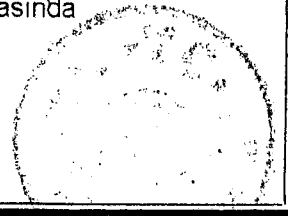
2. 1 inci fıkra hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa, bir bağlı işletme veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında ve her iki halde de, iki teşebbüsün ticari ve mali ilişkilerinde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında

oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu teşebbüslerden birisinde olması gereken; fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenir ve buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet kendi teşebbüslerinden birinin kazancına, bir diğer Akit Devlet teşebbüsünün bu diğer Akit Devlette vergilendirildiği kazancı dahil edip vergileyebilir. İlk bahsedilen Devlet, iki teşebbüs arasında geçerli olan koşullar iki bağımsız teşebbüs arasında geçerli olan koşullar ile aynı olsa idi bu şekilde dahil edilen kazançların kendi teşebbüsünün kazancı olacağı iddiasında bulunur ve diğer Akit Devlet de düzeltmenin haklı olacağı kanaatine varırsa, diğer Akit Devlet sözkonusu kazançlar üzerinden alınan vergi ile ilgili gerekli düzeltmeyi yapacaktır. Düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri gözönünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber sözkonusu temettüler, aynı zamanda ödemeyi yapan şirketin mukim olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, sözkonusu mukim temettünün gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi gayrisafi temettü tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, maden hisselerinden, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançla katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ile dağıtımı yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirler ile yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri ifade eder.

4. Diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan bir Akit Devlet şirketinin kazancı, bu işyerinin bulunduğu Akit Devlette 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden 2 nci fıkraya uygun olarak vergilendirilebilir.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa ve sözkonusu temettü elde ediliş olayı ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 11

FAİZ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber bu faiz, elde edildiği Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, sözkonusu mukim faizin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi faizin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya borçlunun kazancına katılma hakkını tanısın tanımamasın, kamu menkul kıymetlerinden, tahvillerden veya bonolardan elde edilen gelirler ile her nevi alacaktan doğan gelirleri ve gelirin elde edildiği Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer bütün gelirleri ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehdarı, faizin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Devletin kendisi, politik veya idari alt bölümü, mahalli idaresi veya bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen faizin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi bir Akit Devletin mukimi olsun ya da olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine sahip olduğunda ve faiz bu işyeri tarafından yüklenildiğinde, sözkonusu faizin işyerinin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12

GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber sözkonusu gayrimaddi hak bedelleri, elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, sözkonusu mukimin gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı olması halinde, bu şekilde alınacak vergi, gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo ve televizyon yayınlarında kullanılan bantlar dahil olmak üzere edebi, sanatsal, bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında yapılan her türlü ödemeleri kapsar.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, sözkonusu bedelin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bir Türkiye mukimi, Kuveyt'de yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre 7 nci veya 15 inci madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devletin kendisi, politik veya idari alt bölümü, mahalli idaresi veya bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan yükümlülük ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyeri veya sabit yer tarafından yüklenildiğinde, sözkonusu gayrimaddi hak bedelinin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatı uyarınca vergilendirilecektir.

Madde 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya sözkonusu gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca bu teşebbüsün kayıtlı merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

4. 1, 2 ve 3 üncü fıkralarda değinilenler dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, yalnızca elden çıkaranın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 14

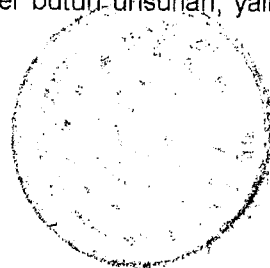
SERVET

1. Bir Akit Devlet mukiminin 6 ncı maddede bahsedilen gayrimenkul varlıklardan oluşan ve diğer Akit Devlette bulunan serveti, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin aktifine dahil menkul varlıklardan veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıklardan oluşan servet, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak ve kara nakil vasıtalarından ve sözkonusu gemi, uçak ve kara nakil vasıtalarının işletilmesi ile ilgili menkul varlıklardan oluşan servet, yalnızca teşebbüsün kayıtlı merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

4. Bir Akit Devlet mukimine ait servetin diğer bütün unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 15

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu kişi diğer Akit Devlette faaliyetlerini icra etmek için sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip olmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Eğer kişi böyle bir sabit yere sahip ise, yalnızca söz konusu sabit yere atfedilebilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

Madde 16

BAĞIMLI FAALİYETLER

1.17, 19, 20 ve 21 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

a) Gelir elde eden kişi, bu diğer Devlette ilgili takvim yılı içinde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve

b) Ödeme, bu diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve

c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bu maddenin önceki hükümlerine bakılmaksızın, uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, teşebbüsün kayıtlı merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17**MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER**

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devlet mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve benzeri ödemeler bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 18**SANATÇI VE SPORCULAR**

1. 15 ve 16 ncı maddelerin hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısının, bir müzisyenin veya bir sporcunun diğer Akit Devlette icra ettiği bu nitelikteki şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği bu nitelikteki faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 15 ve 16 ncı maddelerin hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Sanatçı veya sporcuların bir Akit Devlette icra ettikleri faaliyetler dolayısıyla elde ettikleri gelire, bu Devlete yapılan ziyaretin önemli ölçüde diğer Akit Devletin, politik alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından desteklenmesi halinde, 1 inci ve 2 ncı fıkra hükümleri uygulanmayacaktır.

Madde 19**EMEKLİ MAAŞLARI**

1. 20 ncı maddenin 1 inci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ile diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir. Bu hüküm aynı zamanda, bir Akit Devlet mukimine sağlanan ömür boyu gelire de uygulanacaktır.

2. Uğranılan şahsi zararları tazmin etmek üzere, bir Akit Devlet veya onun bir politik alt bölümü tarafından ödenen emekli maaşları ve sağlanan ömür

boyu gelirler ile diğer devamlı veya arızı ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilir.

Madde 20

KAMU HİZMETİ

1. Bir Akit Devlete, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir kamu hizmeti dolayısıyla bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, politik alt bölüm veya mahalli idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan yapılan ödemeler, emekli maaşları da dahil yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında yapılan ödemelere ve emekli maaşlarına 16, 17 ve 19 uncu madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 21

ÖĞRETMENLER VE ÖĞRENCİLER

1. Bir Akit Devletin vatandaşı olup, diğer Akit Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere geçimini, öğrenim veya mesleki eğitimini sağlayabilmesi için bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Aynı şekilde, bir Akit Devletin vatandaşı olan ve diğer Akit Devlette iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için, özellikle öğretim veya bilimsel araştırma yapmak amacıyla bulunan bir öğretmen veya öğretim üyesinin, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettiği gelirler, bu diğer Devlette vergiden istisna edilecektir.

3. Bir Akit Devletin vatandaşı olan bir öğrenci veya stajyerin, diğer Akit Devlette öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak bir süre veya sürelerde ifa ettiği hizmetler dolayısıyla elde ettiği gelirler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 22

DİĞER GELİRLER

Bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 23

KAMU VE KURUM GELİRLERİ

11 inci madde hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir Akit Devlette doğan ve;

a) Diğer Akit Devletin hükümeti, politik alt bölümü veya mahalli idaresine;

b) (a) bendinde bahsedilen, tamamı Devlete ait bir idare, Merkez Bankası, kurum, vakıf, kalkınma fonu veya acente veya diğer mali bir kuruma;

c) Diğer Akit Devlette yürürlükte bulunan kanunlara göre kurulmuş, mevcut sermayesinin tamamına (a) veya (b) bentlerinde belirtilen kişi veya kişilerin sahip olduğu bir şirkete; veya

d) Ana merkezi diğer Akit Devlette bulunan ve sermayesinin tamamı tek başına bu Devletçe veya diğer Devletlerin hükümetleri ile birlikte sağlanan bir kuruma

ödenen faizler yalnızca diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

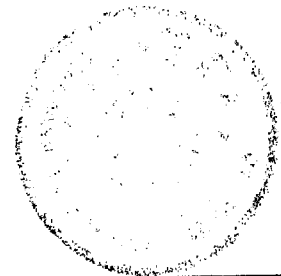
Madde 24

ÇİFTE VERGİLENDİRMENİN ÖNLENMESİ

1. Bu Anlaşmada aksine bir hüküm mevcut değilse, Akit Devletlerde yürürlükte olan vergilendirmeye ilişkin kanunlar uygulanmaya devam edecektir.

2. Çifte vergilendirme aşağıdaki hükümlere göre önlenecektir.

a) Kuveyt yönünden:

Bir Kuveyt mukimi, bu Anlaşma hükümleri uyarınca Türkiye'de ve Kuveyt'de vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde veya servete sahip olduğunda, Kuveyt, bu mukimin gelirine veya servetine isabet eden vergiden, Türkiye'de gelir veya servet üzerinden ödediği vergiye eşit bir miktarın mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla beraber sözkonusu mahsup, Türkiye'de vergilendirilebilen gelir veya servet için, mahsuptan önce Kuveyt'de hesaplanan gelir veya servet üzerinden alınan vergi miktarını aşmayacaktır.

b) Türkiye yönünden:

Bir Türkiye mukimi, bu Anlaşma hükümleri uyarınca Kuveyt'de ve Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde veya servete sahip olduğunda, Türkiye, yabancı vergilerin mahsubuna ilişkin Türk vergi mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, bu mukimin gelirine veya servetine isabet eden vergiden, Kuveyt'de gelir veya servet üzerinden ödediği vergiye eşit bir miktarın mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla beraber sözkonusu mahsup, Kuveyt'de vergilendirilebilen gelir veya servete atfedilen, mahsuptan önce Türkiye'de hesaplanan gelir veya servet üzerinden alınan vergi miktarını aşmayacaktır.

3. Bir Akit Devletin kanunları uyarınca, bu Anlaşma kapsamındaki vergiler belirli bir süre için istisna tutulur veya indirilirse, istisna edilen veya indirilen sözkonusu vergiler önceki fıkraların amaçları bakımından ödenmiş gibi kabul edilecektir.

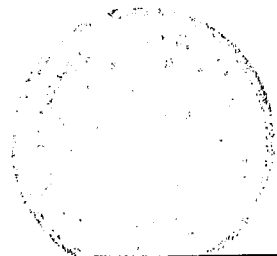
Madde 25

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Akit Devletin vatandaşları, diğer Akit Devlette, o Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden veya buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır bir vergilemeye veya buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyeri, diğer Devlette, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. Bu maddedeki hiç bir hüküm, bir Akit Devletin kendi mukimlerine şahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı şahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

4. Bu maddedeki hiç bir hüküm, bir Akit Devletin kendi mukimi olan vatandaşlarına, vergilemede bir muafiyet veya indirim uygulama hakkını etkilemeyecektir. Bu fıkra, sermayesinin tamamı ya da bir kısmı diğer Akit Devletin vatandaşlığına sahip gerçek kişilere ait şirketlere uygulanmayacaktır.

Madde 26

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, bu Anlaşma kapsamına giren vergilerle ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bir Akit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleriyle veya cebri icra ya da cezasıyla veya bu hususlardaki şikayet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar sözkonusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette bir Akit Devleti:

a) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına veya idari uygulamalarına uymayacak idari önlemler alma;

b) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma; veya

c) Herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 27

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir Akit Devlet mukimi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, olayı mukimi olduğu Akit

Devletin yetkili makamına veya durumu 25 inci maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, vatandaşı olduğu Akit Devletin yetkili makamına arzedebilir.

2. Yetkili makam, itirazı haklı görür ve kendi başına tatminkar bir çözüm bulamaz ise, bu Anlaşmaya uymayan sözleşmesi vergilemeyi düzeltmek amacıyla, olayı diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşma usulüne göre çözmeye gayret sarfedecektir.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan doğruya haberleşebilirler. Anlaşmaya varabilmek için sözlü görüş alış-verişi gerekli görüldüğünde, bu görüşme, Akit Devletlerin yetkili makamlarının temsilcilerinden oluşan bir Komisyon kanalıyla yürütülebilir.

Madde 28

DİPLOMATLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

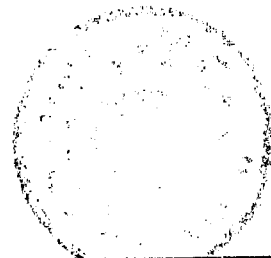
Bu Anlaşma hükümleri, diplomatlar ve konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları ve özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 29

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, önceki maddelerde belirtilen sınırlama ve muafiyetlerin uygulanmasına ilişkin düzenlemeler konusunda karşılıklı anlaşmaya varacaklardır.

2. Bu Anlaşma, bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devletin kendi iç mevzuatı, düzenlemeleri ve idari uygulamalarına uygun olarak sağlanan vergi ve yatırım teşvikleri ile muafiyet ve indirimlerden yararlanma hakkını etkilemeyecektir.

Madde 30

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Akit Devletlerden herbiri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli işlemlerin tamamlandığını diğerine bildirecektir. Bu Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Anlaşma her iki Akit Devlette de:

a) Anlaşmanın imzalandığı yılın Ocak ayının 1 inci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için;

b) Anlaşmanın imzalandığı yılın Ocak ayının 1 inci günü veya daha sonra ödenmiş olan temettü, faiz ve gayrimaddi hak bedelleri üzerinden kaynakta tevkif edilen vergiler için

hüküm ifade edecektir.

Madde 31

SÜRE VE YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma, beş yıllık bir süre için yürürlükte kalacak ve Akit Devletlerden biri tarafından ilk ya da sonraki dönemlerin bitiminden altı ay önce yazılı olarak Anlaşmayı feshetme niyetini belirtir bir ihbarname yoluyla feshedilinceye kadar, aynı süre veya süreler için yürürlükte kalacaktır.

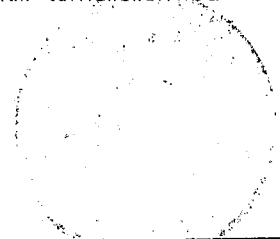
Bu durumda Anlaşma, her iki Akit Devlette de:

a) Fesih ihbarnamesinin verildiği yılı izleyen yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan herhangi bir vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için;

b) Fesih ihbarnamesinin verildiği yılı izleyen yılın Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen temettü, faiz ve gayrimaddi hak bedelleri üzerinden kaynakta tevkif edilen vergiler için

hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, iki Devletin tam yetkili temsilcileri, bu Anlaşmayı imzaladılar ve mühürlerini vazettiler.

Türk, Arap ve İngiliz dillerinde her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, 1997 Ekim ayının altıncı gününe tekabül eden Hicri 1418 Cemadilahir ayının beşinci gününde Kuveyt'de düzenlenmiştir.

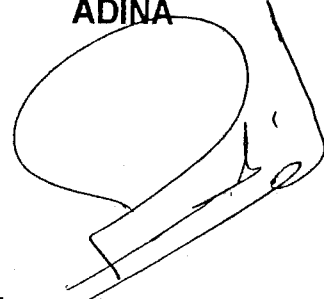
Metinler arasında farklılık olması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

I. Çelebi

Işın Çelebi
Devlet Bakanı

KUVEYT DEVLETİ
ADINA

Nasser A. Al-Roudan
Başbakan Yardımcısı ve
Maliye Bakanı

PROTOKOL

Anlaşmanın bir bölümünü oluşturan ve Anlaşma maddelerinin sonunda yer alan Protokol 4 fıkradan ibarettir.

1. 7 nci maddeye ilişkin olarak:

Bu maddenin 1 inci fıkrası bakımından, sınai, ticari veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanım hakkı ile sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikiminin kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında ödenen her türlü bedelin 7 nci maddenin uygulanacağı teşebbüs kazançları olarak kabul edileceği belirtilmektedir.

2. 10, 11 ve 12 nci maddelere ilişkin olarak:

Bu maddelerle ilgili olarak, "gerçek lehdar" teriminin, bir üçüncü ülke mukiminin Türkiye ve Kuveyt'ten elde ettiği temettü, faiz ve gayrimaddi hak bedelleri için bu Anlaşmanın sağladığı avantajlardan yararlanmayacağı şeklinde yorumlanacağı, ancak bu sınırlamanın hiç bir surette Akit Devletlerin mukimlerine uygulanmayacağı belirtilmektedir.

3. 20 nci maddeye ilişkin olarak:

Bir gerçek kişiye, Kuveyt Havayolları veya Devletin sahip olduğu gemilerde ve eşdeğeri Türk kurum ve gemilerinde icra ettiği hizmet dolayısıyla yapılan ödemelerin kamu hizmeti ile ilgili hükümler dolayısıyla 20 nci madde kapsamında değerlendirileceği belirtilmektedir.

4. 23 üncü maddeye ilişkin olarak:

"Ana merkez" teriminin, etkin yönetim merkezinin ifade edeceği ve muafiyetin Kuveyt'in 23 üncü maddenin (d) bendinde bahsedilen kurumların sermayesine katılımı oranında uygulanacağı belirtilmektedir.

